

olacaktır. Milli Seferberlik, topyekûn harbe hazırlanacağı ve bir harb olduğu zamanda Devletin bütün teşkilâtını zafere sevk etmek için uğraşacak bir unsur olacaktır.

Nereden çıkmış bu teşkilât? Almanlar tatbik etmiş, evet Almanlar İkinci Cihan Harbinden evvel büyük bir taarruz düşünmüşler ve böyle bir teşkilât kurmuşlar. Kara kuvvetleri komutanlığı yapmışlar; Fon Bravriçe vermişler, deniz kuvvetleri komutanlığı yapmış, Amiral Reyder'e vermişler, hava kuvvetleri komutanlığı yapmışlar, Göring'e vermişler. Vermişler ama bütün bunların da ayrıca birer bakanlığı vardı. Muazzam devlet, muazzam teşkilât ve nihayet totaliter bir zihniyetle bunu yapmışlardır.

Amerika'lılar da Filipin'lerde böyle bir teşkilât tatbik etmişler; Filipin'lere yeni bir istiklâl verilmiş, yeni bir devlet kurulmuştur. Böyle bir teşkilât kuruluyor.

Bizim bir ananemiz vardır. Biz eski orduya sahip, eski bir millet ve Devletiz. Bizim alıştığımız ve bizim karakterimize, ihtiyacımıza uygun bir teşkilâtımız vardır. Onu bırakıp da, böyle lüzumu olmayan Genelkurmay Başkanlığını, Millî Savunma işlerini içine alan bir teşkilât haline getirmek, hiç doğru değildir.

O halde ne yapmalı? Amerika'lılar böyle bir şey yapmamışlardır. Onlar bizim bugünkü teşkilâtı kabul etmişlerdir. İki Genelkurmay Başkanlığı vardır; birisi, talim, terbiye, harekât, yani bizim bugünkü Genelkurmay Başkanlığımızın yaptığı vazifeyi yapar, bir; Genelkurmayda ikmal işlerini yapar. Bizim bugün Millî Savunma teşkilâtımızın yaptığı şeylerdir.

O halde hiçbir tarafa tatbik edilmemiş ve bizim de bünyemize, ihtiyacımıza lüzum hâsıl etmeyen bu teşkilâta ben taraftar olmadığımı arz ediyorum.

Hulâsa, mesleğim, tecrübem ve tetkiklerim itibarıyla bu mâruzatı yapmaya, bu açıklamada bulunmayı kendim için bir borç ve vazife telâkki ettim ve arz etmiş bulunuyorum.

Kalbimde bir huzur duyuyordum, bu tasarrufların birinci maddesinin tadili için bir de takdir takdim edeceğim, kabul buyurulursa olur, kabul buyurulmazsa huzurum yine devam edecektir.

Maddenin almasını lüzumlu gördüğüm şekildedir :

«Millî Savunma Bakanlığı harb kuvvetleri-

nin komutasına baiz olan Genelkurmay Başkanlığı ve Müsteşarlığı idaresindeki daireleri ihtiva eder, bu teşkilât kuruluş kadrolarında gösterilir.» Bu demektir ki, bugünkü Genelkurmay Başkanlığı Millî Savunma Bakanlığına bağlanacaktır. Yine şimdiye kadar olduğu gibi harb kuvvetlerine emri kumanda edecektir, ve bugünkü vazifeleri devam edecektir. Ve Millî Savunma Bakanlığı da bugünkü vazifelerine devam edecektir.

BAŞKAN — Vedat Dicleli.

VEDAT DİCLELİ (Diyarbakır) — Sayın arkadaşlar, tamamiyle askerî bilgi çerçevesi içerisinde bulunan ve teknik bir malûmatı icabettiren böyle bir konu üzerinde, hele sayın Orgeneralden sonra bir teğmenin konuşması, bir yedek teğmenin konuşması belki askerî teknik bakımından yerinde görülmiye bilir. Fakat Milletvekili olarak, bugünü bekleyen bir genç olarak ve birçok yerlerde bu ihtiyacı duymuş bir vatandaş olarak kanaatlerimi ve düşüncelerimi yüksek huzurunuzda belirtmeyi bugünün tarihi bir vazifesi addediyorum.

Devletin birçok âme hizmetleri yanında ve hiçbir şüphesiz en başında yurdun korunması gelir: Bu, âme hizmetlerinin en şerefli ve en önemlisidir; fakat bir âme hizmeti olduğundan İera kuvvetine bağlı olması icabeder ve bir mesul adamı bulunması gerekir.

Bütün âme işlerinde olduğu gibi, askerlik işlerinde de, yurdun korunması hizmetinde de, Bu Meclise karşı muhatap ve mesul bir makamın bulunması gerekir. Birçok memleketlerde bunun muhatapı ya Millî Savunma Bakanı ve yahut Hava, Deniz, Kara Bakanlıkları olarak üç ayrı makamda toplanmış olabilir. Bizde ise bugüne kadar bu âme hizmeti ikiye ayrılmış ve komuta, talim ve terbiye Genelkurmay, levazım, ikmal, kısmen zat işleri gibi diğer hizmetler de Millî Savunma Bakanlığına bağlanmıştır. Yüksek Huzurunuzda ise yalnız Millî Savunma Bakanı mesuldür. Bunun mahzurlarını izahtan vareste görüyorum ve sizi yormaktan teeddüb ederim.

Senelerden beri bu iki türlü idarenin, bu iki başlı sistemin mahzurlarını, tedahüllerini, muzaaf mesaisini ve hattâ teşeddütlerini, burada izah edecek değilim. Zaman, zaman bu en şerefli ve üzerinde çok hassas olmamız icabe-